

TILLSYNS- OCH
FÖRESKRIFTSRÅDET

Liisa Bjällås
Tel: 08-698 14 52
liisa.bjallas
@naturvardsverket.se

PROTOKOLL
2010-06-21 Dnr 117-3025-10

Tillsyns- och föreskriftsrådets möte den 1 juni 2010

Närvarande

Rådet

Martin Eriksson, Naturvårdsverket, ordförande; Magnus Franzén, Jordbruksverket; Mikael Schultz, Miljöförvaltningen i Karlstads kommun; Gunilla Sallhed, Naturvårdsverket; Margareta Palmquist, Socialstyrelsen; Gregory Moore, Kemikalieinspektionen och Annelie Johansson, Länsstyrelsen i Jönköpings län

Övriga

Malin Wiik, Miljödepartementet (punkt 8), Tom Hedlund och Liisa Bjällås, Tillsyns- och föreskriftsrådets kansli

Mötets öppnande

Martin Eriksson välkomnade till mötet.

1. Föregående mötesprotokoll

Inga synpunkter framfördes.

2. Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställdes efter att Martin Eriksson konstaterat att Pirjo Körsén inte kunde närvara och att Tom Hedlund skulle presentera hennes punkter.

3. Val av justerare

Till protokollsjusterare valdes Margareta Palmquist.

4. Val av vice ordförande

Anne-Li Fiskesjö, Länsstyrelsen i Kalmar län, valdes till vice ordförande.

5. Arbetsgrupp för utvärdering av rådsarbetet

Gregory Moore, Kemikalieinspektionen och Margareta Palmquist valdes till utvärderare av rådsarbetet under 2010.

6. Beslut om arbetsordning och rutiner för möten

Tom Hedlund redogjorde kortfattat för rådets arbetsordning, årscykeln och stående dagordning, *protokollsbilaga 1*.

Rådet beslöt godkänna dokumenten efter smärre justeringar.

7. Inriktningsdokumentet

Tom Hedlund förklarade de små ändringar som har gjorts i inriktningsdokumentet, *protokollsbilaga 2*.

Rådet beslöt godkänna dokumentet efter vissa justeringar.

8. Information från Miljödepartementet

Malin Wiik informerade om:

REACH-utredningen – proppen har delats i två delar, en som handlar om kemikalietillsyn och en som handlar om sanktioner. Sanktionsfrågan behandlas förmodligen den 16 juni och kemikaliedelen efter sommaruppehållet.

Miljötillsynsförordningen – det har arbetats fram en ny förordning där har man tagit hänsyn till synpunkter från den kommunala tillsynen, Tillsyns- och föreskriftsrådets "bruttolista", Naturvårdsverkets uppdrag och utredningen om Naturvårdsverket. Förordningen består av tre delar, allmänt om miljöbalktillsyn, den operativa tillsynen och tillsynsvägledning. Förslaget ska skickas på remiss i mitten av juni. Remisstiden beräknas till mitten av september och ikraftträdande den 1 januari 2011. När det gäller TVL-planerna så är det bättre att de hänger ihop med tillsynsförordningen. En samlad tillsynsplan föreslås här. Tillsynen mot EU-förordningar blir tydligare (hela 26 kap. ska kunna gälla).

Sevesolagstiftningen – där ska man ha möte med Försvarsdepartementet. Frågan är inte knäckt ännu.

Propositionen om Mark- och miljödomstolar och PBL – tas upp på Riksdagen den 21 juni, förordningen är på gång när det gäller Mark- och miljödomstolar. Mark- och miljödomstolar beräknas komma igång i maj 2011. I PBL ska man ha nära samarbete med Finansdepartementet. Remiss under hösten och ikraft någon gång mellan maj 2011- januari 2012, det behövs större arbete med beredningsorganisation.

Nytt **IPPC-direktiv** – **IED**, där kommer man att ställa större krav på omprövning. Funderingar finns på att sätta en utredning för att titta på omprövningar. Beslut kommer eventuellt före sommaren eller efter sommaren. Frekvenser av tillsynsbesök kommer också in. Dialoger pågår mellan rådet och parlamentet (röstar i början av juni),

6 kapitel – arbetet fortsätter efter sommaren.

Riksintresset – inget tydligt tidplan

5 kapitel – proppen före sommaruppehållet 16 eller 21 juni.

9. Bullerärendet

Martin Eriksson berättade om historiken med bullerfrågan. Regeringen har gett Naturvårdsverket och Boverket i uppdrag att reda ut problematiken på myndighetsnivå. Verken har haft två möten med enhetschefer och chefsjurister och beredningen fortsätter.

Margareta Palmquist framförde att hon ville ha en närmare beskrivning av vad som hänt hittills skett och vilka möten som är planerade.

Rådet beslöt efter diskussioner att inte avsluta frågan och att i sin egenskap av samordnare skicka en skrivelse (med protokollet som bilaga) till Naturvårdsverket och Boverket och påpeka att:

- Rådet vill ha en beskrivning av vad som hänt i ärendet,
- att även Socialstyrelsen borde vara med i beredningen med tanke på inomhusmiljöfrågorna.

Vidare kommer rådet att följa frågan och när myndigheterna har kommit fram till lösningsalternativ kommer rådet att bjuda in myndigheterna till ett rådsmöte för att presentera resultatet.

10. Samarbetsformer med Miljösamverkan Sverige (MSS) och TVL-nätverket

Gunilla Sallhed redogjorde för frågan och föreslog att rådet bestämmer att en person från Tillsyns- och föreskriftsrådet får i uppdrag att gå på TVL-möten och där föra rådets talan och samtidigt fånga upp i vilka frågor behövs samsyn och samverkan. I MSS är Socialstyrelsen och Naturvårdsverket redan representerade.

Rådet beslöt att utse representant till TVL-träffarna i januari- och september. Vidare beslöt rådet att ta del av Miljösamverkan Sveriges "grovplaner" för att få signaler om vad som efterfrågas. *Annelie Johansson* och *Margareta Palmquist* tar upp frågan med *Carl-Philip Jönsson* i Växjö och ett protokollsutdrag skickas till honom.

Frågan tas även upp i septembermötet då andra miljöbalksmyndigheter också är representerade.

11. Former för samråds- och samarbete i föreskriftsarbetet

Magnus Franzén redogjorde för hur man skulle kunna utveckla formerna.

Efter diskussioner beslöt rådet att:

- begära in uppgifter från berörda myndigheter angående redovisningar om föreskrifter, allmänna råd, EU-förordningar och EU-direktiv som planeras inom myndighetens verksamhetsområde,
- redovisningen ska ske två gånger per år, normalt i mitten av april och mitten av oktober,
- föra in detta i rådets arbetsordning och i årscykeln samt publicera årscykeln på webben.

Magnus Franzén och *Gregory Moore* tillsammans med kansliet och *Annelie Johansson* (synpunkter via e-post) tar fram ett PM och en rapporteringsmall som skickas till samtliga miljöbalksmyndigheter samt ett förslag till en rutin för rådet. Vid rapporteringen ska myndigheten beskriva analys och "knäckfråga" samt hur de har tänkt samrådsproceduren. Utifrån inkomna rapporter diskuterar rådet fram en prioritering och bjuder vid behov in myndigheter för diskussion vid ett rådsmöte eller gör påpekande skriftligen till myndigheter

12. Planering av årliga workshopen med övriga MB-myndigheter den 15 september

Annelie Johansson redogjorde för förslaget till program för workshopen.

Beslöt att *Annelie Johansson* tillsammans med *Lena Orbelius*, Generalläkaren tar fram ett mera detaljerat program som ska skickas till samtliga miljöbalksmyndigheter och till Länsstyrelsen i Gotland och Länsstyrelsen i Västernorrland (vilka är i tur att ordna TVL-träffen i höst) kring den 20 augusti. *Martin Eriksson* kommer att inleda och avsluta dagen. *Annelie*, *Mikael Schultz*, *Ann-Sofie Eriksson*, *SKL* och *Lena* leder de olika diskussionerna. Kansliet skickar en mall för inbjudan till *Annelie* och påminner redan nu myndigheter om workshopen.

13. En rutin för att besvara webbfrågor

Margareta Palmquist redogjorde kort för rutinen, *protokollsbilaga 3*.

Rådet beslöt att fastställa och lägga ut rutinen på webben. Kansliet ska inventera frågorna som har kommit in och så småningom inrätta en plats för frågor och svar.

14. Samråds- och jävsbroschyr

Liisa Bjällås redovisade vilka ändringar som behöver göras i dokumenten.

Rådet beslöt att Jävsbroschyren, efter smärre ändringar, ska tryckas i en mindre upplaga och skickas till länsråden, chefsjurister på länsstyrelserna och miljövårdsdirektörer. Broschyren ska även finnas på höstens TVL-träff. Samrådebroschyren ska omarbetas och ändringar på nytt till rådet, under tiden ska dokumentet på webben ha stämpeln "under omarbetning".

15. Information från ledamöter

- *Annelie Johansson* berättade att Länsstyrelsen i Kronoberg fått ett uppdrag om regelförenklingar på länsstyrelseområde (utifrån länsstyrelsernas synpunkter).
- Miljösamverkan Sverige har satt projektplan "Den optimala tillsynsplanen".
- I senaste numret av Miljö- och hälsa fanns en bra artikel om jävsfrågan. I anslutning till artikeln fanns hänvisningar till olika publikationer om jäv men dock inte rådets ställningstagande (budget, personalfrågor). *Annelie* föreslog att rådet ska lyfta frågan till agendan nästa år.
- Det finns behov av någon form av informationsbroschyr om välskrivna beslut. Det händer väldigt ofta att länsstyrelserna får återförvisa ärendena tillbaka till kommuner därför att det saknas motivering, uppgifter om inspektion, underlag etc. Kommunerna verkar ha en allmän uppfattning om att man inte behöver motivera beslut.

Beslöt att Mikael Schultz kontaktar Ann-Sofie Eriksson på SKL och kollar hur det ligger till och om SKL har någon information i ämnet. Gunilla Sallhed tar fram signalerna på Naturvårdsverket.

16. Övriga frågor

Decembarmötet ska hållas den 13 eller den 14. Kansliet skickar en förfrågan till ledamöterna.

Mötets avslutande

Martin Eriksson tackade för dagen och avslutade mötet

Vid protokollet

Liisa Bjällås
Liisa Bjällås

Martin Eriksson
Martin Eriksson
(ordförande)

Margareta Palmquist
Margareta Palmquist
(protokolljusterare)

2010-06-01

Arbetsordning för Tillsyns- och föreskriftsrådet

Rådets uppgifter regleras i förordningen med instruktion för Naturvårdsverket.

Rådet utses av regeringen och utsedda ledamöter sitter på tre år. Rådet ska vara ett organ för samråd och samverkan för myndigheternas arbete i frågor som rör tillsyn och föreskrifter enligt miljöbalken. Rådet ska föra ett register över samtliga förordningar och föreskrifter som är utfärdade med stöd av miljöbalken samt över de allmänna råd inom miljöbalksområdet som är utfärdade av de centrala myndigheterna. Registret ska även omfatta EU-förordningar och EU-direktiv som berör miljöbalksområdet samt uppgifter om genomförande av direktiven. Rådet ska varje år lämna en skriftlig rapport till regeringen om sin verksamhet.

I fråga om de närmare formerna för Rådets och kansliets arbete ska följande gälla.

Rådet

- Rådet samlas normalt till ordinarie möten minst fyra tillfällen per år. Rådet kan dock besluta om annan mötesfrekvens.
- Rådet ska sammankallas till extra ordinarie möte om någon ledamot skriftligen så begär.
- Rådet anordnar årligen konferens för ömsesidigt informations- och erfarenhetsutbyte för samtliga miljöbalksmyndigheter.
- Rådet och dess ordförande utses av regeringen. Rådet utser inom sig en vice ordförande, vars uppgift i första hand ska vara att leda Rådets möten vid de tillfällen då ordföranden är förhindrad att närvara. Vid varje möte ska en närvarande ledamot utses att jämte ordföranden justera protokollet. Det justerade protokollet ska snarast översändas till Rådets ledamöter samt för kännedom till de föreskrivande centrala myndigheter som inte är representerade i Rådet.
- Rådets ledamöter kan adjungera en ersättare till mötena, liksom ta med bisittare om så bedöms önskvärt. En adjungerad ledamot är dock inte beslutför.
- Rådet är beslutför när ordföranden och minst fem av ordinarie ledamöter deltar i beslutet.
- Rådet ska vid slutet av varje kalenderår besluta om ett inriktningsdokument med prioriteringar för kommande år.
- Rådet ansvarar för att verksamheten årligen utvärderas.
- Rådets ledamöter och övriga miljöbalksmyndigheter kan när som helst väcka en fråga för behandling i rådet. Rådet kan inbjuda myndigheten att närvara vid mötet då frågan behandlas.
- Rådsledamöter förutsätts aktivt delta och säkerställa resurser i de arbetsgrupper som Rådet utser.

- Rådet begär in uppgifter från berörda myndigheter angående redovisningar om föreskrifter, allmänna råd, EU-förordningar och EU-direktiv som planeras inom myndighetens verksamhetsområde. Redovisningen ska ske två gånger per år, normalt i mitten av april och mitten av oktober.
- Rådet ska erbjuda övriga miljöbalksmyndigheter att ha en kontaktperson till Rådet. Kontaktpersoner ska namnges.
- Rådets ledamöter ska aktivt bidra till att ToFR:s EU- och författningsregister är uppdaterade.
- Rådet ska välja i januari och septembermötet en rådsrepresentant till TVL-möten.
- Rådet ska ta del av och lämna synpunkter på TVL-planer.

Kansliet

- Arbetet ska bedrivas i nära samarbete med de myndigheter som är representerade i Rådet. Kansliet kan även vara enskilda rådsmyndigheter behjälpligt i frågor som ligger inom ramen för rådets inriktningsdokument.
- Kansliet förbereder och kallar till Rådets möten. Kallelse med förslag till dagordning samt underlag ska gå ut senast två veckor före ett rådsmöte. En ledamot som önskar att en viss fråga ska behandlas på ett möte bör anmäla detta till kansliet senast tre veckor före mötet.
- Kansliet svarar för att skriva protokoll från Rådets möten.
- Kansliet tar varje år fram en omvärldsanalys, vilken tillsammans med inspel från myndigheterna utgör en grund för rådets inriktningsdokument.
- Kansliet ställer efter varje verksamhetsår samman ett underlag för rådets arbete och redovisning till Regeringen.
- I kansliets uppgifter ligger att kommunicera och sprida information om Rådet och dess arbete i enlighet med rådets kommunikationsstrategi.
- Kansliet ansvarar för och underhåller Rådets webbplats www.tofr.info.
- Samtliga rådsmedlemmar ska ha tillgång till arbetswebben.

Årscykel för Tillsyns- och föreskriftsrådets möten och processer m.m.

Bilaga till arbetsordningen

Uppgift	Januari	Maj (internat)	September (Workshop med alla MB-myndigheter)	November/december	Övrigt
Möte					
Identifiera behov av samsyn och samverkan	Bjud in de LST som ska planera TVL-träffen i april. Rådet utser en representant till vårens TVL-träff. Information från ledamöter om pågående arbete med nya föreskrifter och andra aktiviteter. Information från miljödepartementet Webbfråga som behöver hanteras. Inriktnings- och omvärldsdokument fastställs.	Planera kommande års verksamhet Planering av höstens workshop Information från ledamöter om nya föreskrifter och andra aktiviteter. Webbfråga som behöver hanteras.	Bjud in de LST som ska planera TVL-träffen i November. Rådet utser en representant till vårens TVL-träff. Information från ledamöter om pågående arbete med nya föreskrifter och andra aktiviteter. Information från miljödepartementet Grovplan från MSS behandlas Webbfråga som behöver hanteras.	Information från ledamöter om nya föreskrifter och andra aktiviteter. Inriktningsdokument – diskussioner. Omvärldsbevakning – diskussioner. Webbfråga som behöver hanteras.	
Ta initiativ till ökad samsyn och samverkan (internat)		Diskutera hantering av identifierad samsynsfråga.	Diskussion med övriga MB mynd. om samsynsfråga och identifiera samsynsfråga.		
Erfarenhets- och informationsutbyte	Information från miljödepartementet Info om TVL-träffen (bjud in de LST som ska planera träffen)	Information från miljödepartementet Diskussion om nya föreskrifter och andra aktiviteter som inkommit i april.	Information från miljödepartementet Kommunikation av samsynsfråga (or) året innan (seminarier, broschyr etc.)	Information från miljödepartementet Diskussion om nya föreskrifter och andra aktiviteter som inkommit i oktober.	
Uppföljning och utvärdering	Val av utvärderingsgrupp för kommande år			Årsberättelse till dept. med rådets utvärdering.	
EU- och förtätningsregister	Information från miljödepartementet	Information från miljödepartementet	Information från miljödepartementet	Information från miljödepartementet	
Övrigt	Information om nya föreskrifter.	Information om nya föreskrifter. TVL-träff (april)	Information om nya föreskrifter.	Information om nya föreskrifter. TVL-träff (november)	

STÄENDE KALLELSE
Bilaga till arbetsordningen

2010-

Dnr 117-

Sändlista

Kallelse till möte med Tillsyns- och föreskriftsrådet

Tid:

Plats: Naturvårdsverket, konferenslokal

Obs! Om ni inte kan komma till mötet eller om ni tar med någon ytterligare deltagare till mötet, v.g. meddela detta senast den XX till Rådets kansli, e-post: tofr@naturvardsverket.se.

Underlag till mötet se arbetswebben på vår hemsida: www.tofr.info

Förslag till dagordning

Mötets öppnande

1. Föregående mötesprotokoll
2. Fastställande av dagordning
3. Val av justerare
4. Information från Miljödepartementet
5. Identifiera behov av samsyn och samverkan
 - a)
Kommentar:
 - b)
Kommentar:
6. Ta initiativ till ökad samsyn och samverkan
 - a)
Kommentar:
7. Erfarenhets och informationsutbyte
 - a)
Kommentar:

8. EU- och författningsregister

a)

Kommentar:

9. Övriga frågor

- Information från ledamöter
- Information från kansliet

Mötets avslutande

Sändlista

Direktören Martin Eriksson, Naturvårdsverket
Enhetschefen Gunilla Sallhed, Naturvårdsverket
Biträdande avdelningschefen Gregory Moore, Kemikalieinspektionen
Enhetschefen Margareta Palmquist, Socialstyrelsen
Enhetschefen Magnus Franzen, Statens jordbruksverk
Miljö- och hälsoskyddsinspektören Lena Orbelius, Generalläkaren
Länsrådet Anne-Li Fiskesjö, Länsstyrelsen i Kalmar län
Avdelningschefen Annelie Johansson, Länsstyrelsen i Jönköpings län
Sektionschefen Ann-Sofie Eriksson, Sveriges Kommuner och Landsting
Miljöchefen Mikael Schultz, Karlstads kommun

För kännedom

Susanne Gerland, Rättssakkunnig, Miljödepartementet
Malin Wik, Rättssakkunnig, Miljödepartementet
Utreddare, senior expert Gunnar Guzikowski, Läkemedelsverket
Jurist Lars Corneliusson, Boverket
Magnus Sjöström, Energimyndigheten
Enhetschef Karin Sundh-Nygård, Arbetsmiljöverket
Peter Brådenmark, Livsmedelsverket
Carina Fredström, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Fiskeriverket, kontaktperson för Tillsyns- och föreskriftsrådet
Strålsäkerhetsmyndigheten, kontaktperson för Tillsyns- och föreskriftsrådet
Riksantikvarieämbetet, kontaktperson för Tillsyns- och föreskriftsrådet
Sogsstyrelsen, kontaktperson för Tillsyns- och föreskriftsrådet

Inriktning för verksamheten 2010

Dokumentet beskriver vad Tillsyns- och föreskriftsrådet (Rådet) vill åstadkomma i sin verksamhet 2010 utifrån sin roll och sitt uppdrag. Inriktningsdokumentet följer de uppgifter som definieras i Rådets instruktion.

Utgångspunkter för Rådets verksamhet

Enligt Naturvårdsverkets instruktion, SFS 2009:1476 (14—17 §§) finns ett Tillsyns- och föreskriftsråd inom verket. Rådet är ett rådgivande organ för samråd och samverkan för myndigheternas arbete i frågor som rör tillsyn och föreskrifter enligt miljöbalken samt EU-förordningar och EU-direktiv inom miljöbalkens område.

Tillsyns- och föreskriftsrådet ska

1. identifiera behov av samsyn och samverkan,
2. vid behov ta initiativ till ökad samsyn och samverkan,
3. ansvara för att det sker ett erfarenhets- och informationsutbyte med övriga myndigheter som har ett centralt ansvar för tillsynsvägledning inom miljöbalkens område, och
4. föra ett register över
 - a) samtliga förordningar och föreskrifter som är utfärdade med stöd av miljöbalken,
 - b) samtliga allmänna råd inom miljöbalksområdet som är utfärdade av myndigheterna, och
 - c) de EU-förordningar och EU-direktiv som rör miljöbalksområdet med uppgifter om hur direktiven genomförs i svensk rätt.

Tillsyns- och föreskriftsrådet ska varje år lämna en skriftlig rapport till regeringen med en redovisning och utvärdering av föregående års verksamhet.

Tillsyns- och föreskriftsrådet består av företrädare för Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Socialstyrelsen, Statens jordbruksverk och Generalläkaren. Dessutom ska det i rådet finnas två ledamöter som företräder kommunerna och två ledamöter som företräder länsstyrelserna.

Rådet kan därutöver själv bestämma vilka insatser och frågor som behöver lyftas och hanteras inom uppdraget. Rådet verkar i sina aktiviteter i första hand för att stödja och främja den operativa tillsynen enligt miljöbalken. Huvuduppgiften är att underlätta för den operativa tillsynen så att den kan bli rättssäker, likvärdig och effektiv. Ett viktigt fokus för Rådet att på olika sätt lyssna av vilka behov de operativa myndigheterna har och som faller inom Rådets verksamhetsområde. Det är också viktigt att verksamheten planeras så att det är möjligt att bereda utrymme för sådana frågor som kommer upp under året.

Dokumentet "Rådet och omvärlden", se bilaga 1 beskriver några viktiga förutsättningar som Rådet behöver beakta i sitt arbete under 2010.

1. Identifiera behov av samsyn och samverkan

Vad vill Rådet åstadkomma?

Rådets insatser ska bidra till att stärka samordningen av planeringen av tillsynsvägledningen i syfte att underlätta för den operativa tillsynen. Insatserna ska även ha bidragit till samsyn kring viktiga frågor mellan TVL-myndigheter. Detta görs genom att Rådet identifierar områden eller frågor där samsyn och samverkan mellan myndigheter eller utveckling behövs. Detta kan ske både utifrån vad operativa tillsynsmyndigheter och centrala tillsynsmyndigheter ser för behov.

1.1 Verksamhetsmål

Rådet genomför insatser för att lyssna av de behov som de operativa tillsynsmyndigheterna har i syfte att identifiera områden där det finns behov av samsyn eller ökad samverkan.

Insatser

1.1.1 1 Träffar i nätverket för tillsynsvägledning (TVL) genomförs två gånger.

Vem genomför: Kansliet i samarbete med länsstyrelser i TVL nätverket

1.1.2 Idéseminarium/workshop med Rådet och TVL-nätverk för att diskutera roller och samarbeten i framtiden.

Vem genomför: Rådet och TVL-nätverket

1.1.3 Utveckla samarbetsformer med Miljösamverkan Sverige och TVL - nätverket. Ett gemensamt möte genomförs mellan rådet och representanter för Miljösamverkan Sverige.

Vem genomför: Rådet med hjälp av kansliet

1.1.4 Utveckla former för samråd och samverkan i föreskriftsarbetet.

Vem genomför: Rådet (arbetsgrupp) med hjälp av kansliet

1.1.5 En årlig workshop med övriga miljöbalksmyndigheter genomförs (den 15 september) .

Vem genomför: Rådet (arbetsgrupp) med stöd av kansliet

2. Ta initiativ till ökad samsyn och samverkan

Vad vill Rådet åstadkomma?

Rådet ska när behov av samsynsfrågor identifierats ta initiativ till förändringar av regler med mera. Rådet är också ett forum för strategiska diskussioner i frågor som rör miljöbalken.

2.1 Verksamhetsmål

Rådet ska under 2010 ha bidragit till att få samsyn inom minst ett identifierat samsynområde.

Insatser

2.1.1 Den identifierade samsynsfrågan om Buller följs upp.

Vem genomför: Rådet med stöd av kansliet.

2.1.2 Förslag till ställningstagande tas fram för identifierade samverkans- och samsynsfrågor.

Rådet diskuterar, fattar beslut och tar ställning samt sprider information om sina ställningstaganden till operativa tillsynsmyndigheter.

Vem genomför: Rådet med stöd av kansliet.

3. Erfarenhets- och informationsutbyte

3.1 Vad vill Rådet åstadkomma?

Rådet ska genom sin kommunikation och information ge en samlad bild av tillsyns- och föreskriftsarbetet enligt miljöbalken. Rådet ska sprida kunskap och erfarenhet som kan bidra till samsyn och samverkan inom miljöbalkens område. Insatser under detta område ska även väcka intresse och engagemang för frågorna hos såväl tillsynsvägledande som operativa myndigheter och andra relevanta aktörer.

3.2. Verksamhetsmål

Rådets webbplats www.tofr.info med bl.a. dess EU- och författningsregister är aktuell och uppfattas som en god och användarvänlig kunskapsbank.

Insatser (aktiviteter, projekt)

3.2.1 Den tekniska plattformen uppdateras. Samtidigt en genomgång av hela webbplatsen.
Vem genomför: Kansliet

3.2.2 Regelbunden uppdatering av webbplatsen, sammanställning och utskick av nyheter, sökning/efterfrågning av aktuella dokument till tillsynsarkivet, tillsynsvägledning, domar m.m.
Vem genomför: Kansliet med stöd av Rådet

3.2.3 Rådets kommunikationsstrategi uppdateras och ett profildokument tas fram.
Vem genomför: Kansliet

4. EU- och författningsregister

Vad vill Rådet åstadkomma?

Rådet vill svara upp mot de krav som Regeringen har fastställt i Naturvårdsverkets instruktion angående Tillsyns- och föreskriftsrådet.

4.1 Verksamhetsmål

Att föra ett register i enlighet med 15 § i Naturvårdsverkets instruktion, med logisk struktur och en pålitlig uppdateringsprocess. En önskad effekt av projektet är ett ökat användande av registret och ett ökat förtroende för dess kvalitet.

Insatser (aktiviteter, projekt)

4.1.1 Fortlöpande uppdatering av Tillsyns- och föreskriftsrådets register över EU-förordningar och EU-direktiv som rör miljöbalksområdet med uppgifter om hur direktiven genomförs i svensk rätt.
Vem genomför: Kansliet med stöd av miljöbalksmyndigheter

5. Uppföljning och utvärdering

Vad vill Rådet åstadkomma?

Rådets anser att alla TVL-myndigheter regelbundet bör genomföra uppföljning och utvärdering. Rådet ska ge TVL-myndigheter vägledning om hur TVL-planer kan följas upp och utvärderas på ett samordnat vis och vad som bör utvärderas. Arbetet bör leda till att öka kännedomen och användningen av de fem kvalitetsegenskaperna (planerad, koordinerad, tydlig, kommunikativ och tillgänglig) för god tillsynsvägledning som kriterier för framtagande av tillsynsvägledningsplaner.

5.1 Verksamhetsmål

I slutet av 2010 har Rådet utarbetat en strategi för utvärdering av TVL-planer. Strategin ska handla om både HUR och VAD, d.v.s. ställningstaganden såväl om hur rådet ska arbeta med utvärderingar som om vilka utvärderingar som rådet prioriterar. Strategin ska ersätta den avsiktsförklaring som rådet tidigare beslutat om. Strategin ska även innefatta rådets ställningstagande om att alla TVL-myndigheter regelbundet bör genomföra uppföljning och utvärdering.

Insatser (aktiviteter, projekt)

5.1.1 Aktivitet för att sprida kännedom om och diskutera innebörden av de fem kvalitetsegenskaper som beskriver god tillsynsvägledning. Broschyren Tillsynsvägledning enligt miljöbalken – beskrivning och goda egenskaper uppdateras och sprids.

Vem genomför: Rådet med hjälp av Kansliet.

5.1.2 En Strategi för utvärdering av TVL-planer ska påbörjas.

Vem genomför: Kansliet

6. Utveckling av arbetsformer

Vad vill Rådet åstadkomma?

God omvärldsbevakning som utgångspunkt för inriktning av rådets arbete.
Att rådet har tillgång till ett bra beslutsunderlag för kommande verksamhet

6.1 Verksamhetsmål

Effektiva samarbetsformer vad gäller bl.a. gemensam beredning, gemensamma vägledningstillfällen och gemensamma frågor finns framtagna senast 1 juli 2011. Rådet genomför årligen återkommande omvärldsspaning.

Insatser (aktiviteter, projekt)

6.1.1 Workshop om effektiva samarbetsformer.

Vem genomför: Arbetsgrupp

6.1.2 Rutiner för möten och en justerad arbetsordning tas fram.

Vem genomför: Kansliet

6.1.3 Uppdatera Rådets samrådsrutiner.

Vem genomför: Rådet med stöd av kansliet

6.1.4 En rutin för att besvara webbfrågor tas fram

Vem genomför: Rådet (arbetsgrupp) med hjälp av kansliet

6.1.5 Rådet för fortlöpande en dialog med Miljödepartementet. En viktig kanal för denna dialog är rådsmötena, då departementet inbjuds att medverka i relevanta delar.

Vem genomför: Rådet med hjälp av kansliet

6.1.6 Årlig rapport till regeringen enligt instruktionen för Naturvårdsverket.

Vem genomför: Kansliet

Resurser

Resursåtgången uppskattas enligt följande

- Resp. rådsledamot (rådsmöten): ca 16 dagar
- Projektarbete med låg arbetsinsats (kansliet utför mycket av arbetet): ca 3 dagar
- Projektarbete med hög arbetsinsats (deltagarna i projektgruppen utför mycket av arbetet): ca 15 dagar

För utarbetandet av verksamhetsplan för rådets kansli anges följande

Rådets kansli förfogar över ca 1,5 personår.

Kansliets budget för verksamheten är mycket begränsad och ryms inom Naturvårdsverkets förvaltningsanslag.

Bilaga

Rådet och omvärlden (bilaga 1)

Rådet och omvärlden

Följande områden beskrivs närmare

Sverige i EU

Miljöarbete inom EU och IMPEL

Tillsynsutredningen

REACH

Organisationsförändring inom Rådet

Nya normer för ytvatten, grundvatten och skyddade områden

Tillsynsvägledning

Utredningen om Boverket

Energimyndigheten – Tillsyn

Havs- och vattenmyndighet

Miljökvalitetsmålen utreds

Miljöprocessutredningen

Miljöprioriteringar i några viktiga länder och internationella organisationer

Sverige i EU¹

Sedan inträdet i EU har Sveriges målinriktade agerande haft stor betydelse för utvecklingen av EU:s miljöpolitik. Här är några exempel:

- Sverige verkar för höga ambitioner för reduktionen av växthusgaser och för att förstärka EU:s position i de globala klimatförhandlingarna. Vid FN:s klimatkonferens i Köpenhamn den 7-18 december 2009 ska ett nytt internationellt klimatavtal efter år 2012 antas. I december 2008 antog EU ett klimat- och energipaket där EU enas om att minska utsläppen av växthusgaser med 20 procent inom EU fram till år 2020. 20 procent av EU:s energikonsumtion ska komma från förnybara källor och en 20 procents energieffektivisering ska nås till år 2020. Om andra länder gör jämförbara åtaganden i Köpenhamn har EU beslutat att utsläppen av växthusgaser ska minska med 20 procent fram till år 2020.
- För att skydda havsmiljön verkar Sverige för att ett effektivt genomförande av det marina direktiv som EU antog 2007. Sverige är också pådrivande i arbetet med en EU-strategi för Östersjöregionen som Kommissionen presenterade i juni 2009.
- EU:s strategi för hållbar utveckling antogs vid Europeiska rådets möte i Göteborg 2001, under det svenska ordförandeskapet i EU:s ministerråd. Hållbar utveckling är därmed ett övergripande mål för EU:s arbete. Hållbar utveckling betyder att den nuvarande generationens behov uppfylls utan att de kommande generationernas förmåga att tillgodose sina behov äventyras.
- EU:s omfattande kemikalielagstiftning Reach, som antogs 2006, har till stora delar tillkommit på svenskt initiativ och med hjälp av Sveriges internationellt erkända expertis på området. I förhandlingarna har Sverige verkat för att stärka konsumenters rätt till information och att farliga kemikalier kontinuerligt ska bytas ut när forskningen etablerar

¹ <http://www.regeringen.se/sb/d/2040>

skonsammare ämnen eller metoder (substitution). Sverige fortsätter att driva dessa frågor i de globala kemikalieförhandlingarna, där Reach ofta står som modell.

- Sverige var pådrivande i utformningen av EU:s sjätte miljöhandlingsprogram, som lägger ramarna för EU:s miljöpolitik 2002-2012. Programmet bidrar till att miljöhänsyn integreras i alla politikområden och är basen för miljödimensionen i EU:s strategi för hållbar utveckling.
- Sverige har arbetat mycket aktivt mot föroreningen för att åstadkomma utsläppsminskningar såväl nationellt som internationellt. Ett exempel är EU:s föroreningstrategi som togs fram 1997 med hjälp av svenska experter och resulterade i ett direktiv om nationella utsläppstak. Det svenska internationella föroreningssekretariatet spelade en viktig roll i arbetet.

Miljöarbete inom EU och IMPEL

Arbete under Sveriges EU-ordförandeskap pågår och genomförs under andra halvåret 2009. IMPEL-nätverket som är ett nätverk för införande och genomdrivande av miljölagstiftning (tillsyn och annat) är numera en ideell förening. Under det svenska ordförandeskapshalvåret 2009 liksom det föregående och det nästföljande halvåret ingår Sverige i IMPELs styrelse. Den 2 – 4 december 2009 arrangerar Sverige ett möte med IMPELs generalförsamling såsom ett officiellt möte. Dessförinnan ordnas i oktober i Bryssel ett extraordinärt möte med generalförsamlingen under vilket IMPELs arbetsprogram för 2010 ska fastställas och LIFE + ansökan för delfinansiering av de projekt som ingår i programmet utarbetas.

För närvarande är det så kallade IPPC-direktivet under översyn och förhandling. I det nya direktiv som kan komma att bli resultat av förhandlingsarbetet - *Industrial Emission Directive* – kommer tillsynsfrågor högst sannolikt att ingå. Rådets och Parlamentets beslut kan förväntas bli taget under 2010. Vad gäller kommissionens översyn av Tillsynsrekommendationen har arbetet stannat upp men kommer tydligen att återupptas framöver någon gång.

Tillsynsutredningen

Tillsyn – Förslag om en tydligare och effektivare offentlig tillsyn (SOU 2004:100).

Finansdepartementet arbetar för närvarande med en skrivelse med anledning av bl.a.

Tillsynsutredningens betänkan. Enligt Miljödepartementet planerar Finansdepartementet att överlämna skrivelsen till riksdagen före årsskiftet.

REACH

Våren 2010 kommer troligen en proposition med anledning av Reachutredningens (*Kemikalietillsyn – organisation och finansiering*, SOU 2008:73) förslag om bl.a. ny tillsynsorganisation för kemikalietillsynen. Utredningen innehåller förslag till ändringar i lagstiftning, organisation och finansiering. Syftet är att underlätta för genomförandet av Reach och andra EU-förordningar samt att förtydliga myndigheters ansvarsområden. Utredningen föreslår bl.a. att inspektionsverksamheten vid Kemikalieinspektionen ska öka.

Miljödepartementet meddelar att de ännu inte har bestämt hur arbetet kommer bedrivas. Departementet funderar över lämpligheten att se över kemikalietillsynen nu jämfört med att avvakta Naturvårdsverkets regeringsuppdrag om att redovisa olika modeller för tillsynen.

Organisationsförändring inom Rådet

Miljödepartementet arbetar med Naturvårdsverkets instruktion och de planerar enligt uppgift att i den instruktionen ta in de av Rådet föreslagna ändringarna bl.a. om att rådet i framtiden ska bestå av företrädare för NV, Kemi, Socialstyrelsen, Statens jordbruksverk och Generalläkaren samt företrädare för kommunerna och länsstyrelserna.

Instruktionen ska träda i kraft den 1 januari 2010.

Nya normer för ytvatten, grundvatten och skyddade områden²

Förutom *förordningen (2001:554) om miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten* har hittills inga miljökvalitetsnormer för vattenmiljö fastställts. Detta håller nu på att ändras i och med Sveriges pågående arbete med att genomföra EU:s ramdirektiv för vatten. *Förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön* innebär bland annat att de fem regionala vattenmyndigheter som sedan år 2004 finns i Sverige ska fastställa kvalitetskrav i form av miljökvalitetsnormer för ytvatten, grundvatten och skyddade områden. Syftet med normerna är att tillståndet i våra vatten inte ska försämrats och att alla vatten ska uppnå en bestämd miljökvalitet. Enligt förordningen får Naturvårdsverket ta fram närmare föreskrifter om hur en del av bestämmelserna i förordningen och bilaga V i ramdirektivet för vatten ska tillämpas när kvalitetskraven för ytvatten bestäms. Vattenmyndigheterna ska sedan använda dessa föreskrifter för att klassificera miljökvaliteten och fastställa miljökvalitetsnormer på sina vatten. Med stöd av bemyndigandet i förordningen har Naturvårdsverket låtit utveckla bedömningsgrunder för biologiska, fysikalisk-kemiska och hydromorfologiska kvalitetsfaktorer som ligger till grund för föreskrifter och allmänna råd om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten (NFS 2008:1). Till stöd för föreskrifterna finns också en Handbok (2007:4).

Tillsynsvägledning

Nu har Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket och Socialstyrelsen samt länsstyrelserna regeringsuppdrag att ta fram tillsynsvägledningsplaner.

Utredningen om Boverket³

Utredningens uppdrag har varit att analysera Boverkets verksamhet, redovisa ett underlag för regeringens fördjupade prövning samt lämna förändrings- och författningsförslag i den mån sådana behövs. Utredningen har i enlighet med direktiven närmare granskat Boverkets uppgifter och roller i arbetet med ett långsiktigt hållbart samhällsbyggande, myndighetens verksamhet, finansiella och personella resurser samt arbetets inriktning, mål, resultat och prioriteringar. Granskningen har innefattat en omfattande kartläggning och en analys av verksamheten vid Boverket. Utredningen har vidare undersökt omvärldens krav och förväntningar på myndighetens verksamhet och studerat regeringens styrning av verksamheten. (Myndighet för hållbart samhällsbyggande – en granskning av Boverket SOU 2009:57)

Energimyndigheten – Tillsyn⁴

Regeringen utser tillsynsansvarig myndighet för varje ekodesignförordning (och energimärkningsdirektiv). Det är troligt att Energimyndigheten får tillsynsansvar för många av de energianvändande produkterna. Marknadskontroll och tillsyn kräver dock samarbete mellan myndigheter, eftersom tillsyn redan sker på en del produkter pga. andra direktiv och den administrativa bördan för såväl företag som myndigheter bör hållas nere.

² <http://www.naturvardsverket.se/sv/Lagar-och-andrastyrmedel/Miljokvalitetsnormer/Miljokvalitetsnormer---utveckling-av-nya/Miljokvalitetsnormer-forvatten/>

³ <http://www.regeringen.se/sb/d/11597/a/128140>

⁴ <http://www.energimyndigheten.se/Foretag/Ekodesign/Om-ekodesign/Fran-forslag-till-lagstiftning/>

Havs- och vattenmyndighet⁵

Ny havs- och vattenmyndighet utreds och Fiskeriverket föreslås upphöra. Regeringens direktiv till utredningen om en ny Havs- och vattenmyndighet har kommit. Regeringen vill att delar av Fiskeriverket och av Naturvårdsverket tillsammans med de fem Vattenmyndigheterna slås samman till ett verk. Den nya myndigheten kommer att placeras under Miljödepartementet, medan stora delar av Fiskeriverkets verksamhet kommer att bli kvar under Jordbruksdepartementet. Var dessa verksamheter ska organiseras, om och i så fall hur de ska ingå i något av Jordbruksdepartementets återstående verk, kommer också att utredas, samtidigt. Enligt direktivet ska utredningen vara färdig redan 1 februari 2010 så att regeringen kan lämna sin proposition till riksdagen i april. Den nya myndigheten är tänkt att vara i drift 1 januari 2011 och regeringens utgångspunkt är att Fiskeriverket ska upphöra. Det är ännu inte klart var den nya havs- och vattenmyndigheten ska ligga och det står ingenting i direktivet om att lokaliseringen ska utredas.

Miljökvalitetsmålen utreds⁶

Regeringen tillsatte i juli 2008 en utredning för att se över miljömålssystemets struktur, organisation och ansvarsfördelning. Utredaren ska även analysera hur samordningen med övrigt miljöarbete kan effektiviseras. En ytterligare fråga är hur kopplingen mellan miljöövervakningen och miljömålsuppföljningen kan förbättras. Arbetet inom EU och med internationella miljöfrågor ska få bättre genomslag i processen. Utredaren bör också lämna förslag till en systematiserad uppföljning av vidtagna åtgärders samhällsekonomiska kostnadseffektivitet. Uppdraget ska slutredovisas senast den 30 september 2009.

Miljöprocessutredningen⁷

Remitteringen av Miljöprocessutredningens huvudbetänkande Miljöprocessen (SOU 2009:10) är klar och Miljödepartementet bereder nu förslagen vidare. Den preliminära tidsplanen är enligt uppgift från departementet en proposition i april 2010 och ett ikraftträdande den 1 januari 2011. Betänkandet innehåller förslag till samordning och förenkling av organisatoriskt och processuellt slag. Miljöprövningen av A- respektive B-verksamheter flyttas från miljödomstol respektive länsstyrelsens miljöprövningsdelegation till fem koncessionsnämnder. Miljödomstolarnas uppgifter renodlas och föreslås primärt handla om överprövningar och civilrättsliga ersättningsfrågor. Utredningen föreslår även att det införs nya processuella bestämmelser särskilt anpassade för miljödomstolarnas verksamhet.

Miljöprioriteringar i några viktiga länder och internationella organisationer⁸

En undersökning har gjorts på Naturvårdsverket under mars – april 2009 av vilka miljöfrågor ett antal länder och internationella organisationer vill driva i EU och i det internationella samarbetet under ca fem år framöver.

- *Klimatfrågan dominerar – ännu mer fokus på klimatfrågan*
– Mer positiva förväntningar på utvecklingen i och med USA:s omsvängning i frågan. Många satsningar görs på energieffektivisering och inom området förnybar energi. Arbetet sker för

⁵ https://www.fiskeriverket.se/arkiv/nyhetsarkivpressrum/pressinformation/nyhavsochvattenmyndighetutreds_fiskeriverketforeslasupphora2011.5.7c5197de123343f05d280003070.html

⁶ <http://www.regeringen.se/sb/d/2055>

⁷ Miljöprocessen - SOU 2009:10

⁸ Naturvårdsverkets "Miljöprioriteringar i några viktiga länder och internationella organisationer" (Dnr 120-4585-09)

kommande internationell utsläppshandel. Skogsfrågan kommer troligen att vara viktig i en överenskommelse om klimatet.

– Starkt växande ekonomier driver frågan om per capita utsläpp som grund för jämförelser mellan länders utsläpp av växthusgaser, till exempel Indien. Kina betonar de historiska utsläppen, och Kina är en tung aktör. Kina framhåller också att konsumtionsrelaterade utsläpp kan vara ett bättre sätt att jämföra länders utsläpp än produktionsrelaterade utsläpp. På sikt kan större tonvikt komma att läggas vid per capita-, historiska respektive konsumtionsbaserade utsläpp.

– När det gäller finanskrisen och miljöarbetet har många av de studerade aktörerna uttalat sig mycket positivt och visat en bestämd vilja att se krisen som en möjlighet att ställa om till en mer kolsnål ekonomi. Vissa gröna satsningar finns i återhämtningspaketen, särskilt i USA. Samtidigt har investeringarna i CDM-projekt gått ner och luften har gått ur marknaden för handel med utsläppsrätter.

– Synergier kommer att finnas mellan arbete i klimatfrågan och arbete kring tillgång till vatten, kring luftfrågor och energisäkerhet.

- *Biologisk mångfald betonas av många aktörer inför framtiden.*

Troligen ökar fokus på det ekonomiska värdet av biologisk mångfald. Men det syns få konkreta förslag när det gäller internationellt samarbete kring biologisk mångfald. Såväl målkonflikter som synergier kan uppstå mellan arbetet inom ramen för klimatfrågan och inom området biologisk mångfald.

- *Luftfrågor kommer att vara fortsatt viktiga på grund av hälsoproblem i städerna.*

- *Tillgång till vatten är en växande fråga.*

- *Havsmiljöfrågor ges hög prioritet endast av ett fåtal aktörer.*

Utvecklingen av Östersjöstrategin beror på hur mycket Tyskland kommer att satsa. Inom EU kan mer fokus komma att läggas på fiskepolitik.

- *Kemikalier och miljöfarliga ämnen är ett komplext område.*

Det går inte att utifrån vår undersökning säga vilka frågor aktörerna vill driva. Ett genombrott har skett när det gäller att börja utveckla en internationell konvention om kvicksilver.

- *Tillgång till metaller med koppling till ökad återvinning blir troligen en större fråga på sikt.*

- *Den globala livsmedelsförsörjningen kan vara en växande fråga.*

- *Arktisfrågan kan förutses vara het framöver.*

- *Hållbar konsumtion och produktion (HKP) och reboundeffekten⁹ kan sannolikt få ökad uppmärksamhet.*

- *Åtgärder för effektivare användning av världens resurser uppmärksammas mer.*

Det finns tecken på en ökande insikt om att det behövs åtgärder som löser flera problem samtidigt, t.ex. ekonomifrågor respektive miljöproblem.

⁹ Reboundeffekten innebär att ett intjänat konsumtionsutrymme (kostnadsbesparing) ofta leder till att en del av den positiva miljöeffekten omintetgörs genom att de insparade pengarna används till annan miljöpåverkande konsumtion.

RUTIN FÖR WEBBFRÅGOR
2010-06-01

Rutin för webbfrågor

På www.tofr.info finns en webbrevlåda där användarna kan ställa frågor som berör samråd/samsyn kring problemområden inom tillsynen eller inom miljöbalksområdet. Rutinen ska finnas i anslutning till webbrevlådan.

Hantering av frågor

- Kansliet läser och sällar alla frågor och svarar alltid så snart det går.
- Om frågan berör bara en myndighet skickas frågan vidare till den berörda myndigheten. Samtidigt informeras frågeställaren om att frågan är vidarebefordrat och vart.
- Om Rådet måste ta ställning i frågan bereder kansliet den till nästkommande rådsmöte. Frågeställaren informeras om att frågan skickats till rådet.
- Rådet väljer fortsatt hantering exempelvis genom att bilda en arbetsgrupp som tar fram beslutsunderlag.
- Rådet beslutar om resultatet.
- Rådet beslutar om kommunikeringen av resultatet (beroende på frågans art) t.ex. via webben, informationsblad eller översyn av föreskrifter m.m.
- Frågorna diarieförs, dock inte frågor som man kan klara av med enkla svar.